

De karismatiske kæmper

En Napoleonsfisk sammen med en blandet skare af andre store revfisk i et akvarium i en af Hong Kongs mange fiskerestauranter.

FOTO: TOPP2

Bunaken Nationalpark i det nordlige Sulawesi har på mange måder været et mønstereksempel på, hvordan et frugtbart samarbejde mellem lokalbefolkning, dykkerindustri og myndigheder kan fungere til gavn for både miljø og mennesker. Bunaken har i dag udviklet sig til at være et anerkendt og velbesøgt dykkeparadis, og ødelæggende fiskerimetoder, såsom dynamit- og cyanidfiskeri er næsten ophørt. På mange måder en succeshistorie.

For nyligt var Bunaken igen i fokus, og denne gang handlede det om over 200 Napoleonsfisk. Det lokale politi havde længe arbejdet ud fra en velbegrundet mistanke, og havde nu fundet de mange grønne fisk i et bur, der var godt skjult under et andet bur, også fyldt med levende revfisk. Fiskene blev straks beslaglagt.

Den skyldige fisker havde planlagt at sælge fiskene til udlandet som levende fisk – en handelsvare, der tillige ofte er fanget med cyanid. Bunaken er kendt som yngleområde for Napoleonsfisk, og de konfiskerede fisk var unge, umodne fisk.

Napoleonsfisken er en eftertragtet og meget kostbar spisefisk, specielt i fiskerestauranter i Hong Kong, hvor der er stor prestige i at servere den – eller blot dens store og svulmende læber. Men den er også en af de mest sårbare fisk i handelen med levende revfisk. Derfor blev den som en af de første marine arter i 2004 noteret på CITES liste II under Washington-konventionen. Det betyder, at den ikke længere kan handles frit mellem to lande. Reguleringer skal nu sikre, at eventuel handel ikke er en trussel mod artens bestånd.

De fisk, der specielt handles, er de rigtig store fisk, eller fisk i 'tallerkenstørrelse'. De sidstnævnte vil være unge og umodne fisk – og overvejende hunner. Store revfisk som Napoleonsfisk lever nemlig de første 4-5 år, eller indtil de når en størrelse omkring de 50 cm som hunner. Derefter skifter de køn. De største Napoleonsfisk er altså hanner. Så hvis fiskerne først og fremmest tager de umodne hunner og store kønsmodne hanner så kan man hurtigt regne ud, at der ikke er lagt op til en happy ending.

Handelen med levende revfisk er eskaleret voldsomt de seneste år, og den er i dag en stor trussel for mange af revets store fisk – ikke blot Napoleonsfisk. Som dykkere elsker vi at se disse pragtfulde majestætiske kæmper, men der bliver længere og længere imellem dem.

De store tropiske revfisk er truede og det kan vi dykkere faktisk gøre noget ved, når vi rejser rundt. Undgå simpelthen at spise produkter, der stammer fra revet. I Bunaken er det nemt, for her serverer de fleste dykkersteder principielt ikke revfisk. I stedet serveres der pelagiske fisk. Det kan for eksempel være tun, som de lokale fiskere fanger på line og krog. Nok er der også store problemstillinger i forbindelse med havfiskeri, men de er af en helt anden dimension og slet ikke aktuelle at berøre i en situation som denne, hvor vi taler om et begrænset lokalt fiskeri. Her er det mest af alt vigtigt at støtte de lokale, men fortsat være selektiv.

Til slut skal det lige fortælles, at de 200 unge Napoleonsfisk under stort medieopbrud blev sat fri igen, og forhåbentlig vil de i lang tid fremover være til stor glæde for de dykkere, der besøger Bunaken.

WWF Verdensnaturfonden er en selvstændig dansk organisation i WWF-netværket, som arbejder verden over for at bevare natur og miljø – og for menneskers ret til et værdigt liv i et sundt miljø. Havet er med sin mangfoldige natur og enestående arter en vigtig prioritet i WWF Verdensnaturfondens arbejde. Læs mere om WWF's arbejde på: www.wwf.dk

for a living planet®

LENE TOPP

Lene Topp er kulturgeograf og har siden 1999 arbejdet for WWF Verdensnaturfonden, specielt med projekter i Sydøstasien. Lene bliver gennem sit arbejde konfronteret med en bred vifte af marine miljøproblematikker. Siden 2002 har hun boet på Borneo sammen med sin mand Claus. De er begge aktive dykkere og undervandsfotografer.

FOTO: TOPP2